

Namaste, Nepalin kummi – ja lämpimät terveiset Länsi-Nepalista!

Kirjoitan teille aivan ensimmäistä kummikirjettäni, joten aloitan omalla esittelylläni. Olen Mimosa Hedberg, Suomen Lähetysseuran viestinnän asiantuntija, ja olen työskennellyt Nepalin toimistollamme vuodesta 2018 lähtien. Tänä vuonna olen saanut ilokseni myös Nepalin kummituella viestimisen vastuulleni, joten välitän teille suoraan tunnelmia työmme parista, kun vierailin vastikään maaliskuussa Forward Looking -yhteistyöjärjestömme hankkeessa Länsi-Nepalissa.

Nepalissa on meneillään kuiva kevätkausi, joka on hiljalleen kääntymässä kohti kesää. Kathmandunlaaksossa, jossa asun, tämä tarkoittaa runsasta ja pöllyävää katupölyä sekä kovia ilmansaastelukemia. Kathmandu kävi hiljattain jo viiden maailman saastuneimman kaupungin kärjessä. Tämän takia minulle oli helpotus suunnata Kathmandun kodistani kohti Länsi-Nepalin Surkhetia, jossa vehreämpi ympäristö ja syrjäinen sijainti tarjoaa puhtaampaa hengitysilmaa. Täällä Lähetysseura tukee vammaisten ihmisten, pääosin lasten ja nuorten aikuisten, koulutusta sekä työllistymistä.

Työn isona tavoitteena on, että vammaisten henkilöiden elämänlaatu parantuu ja heillä olisi entistä paremmat mahdollisuudet työllistyä sekä saada erilaisia valtion myöntämiä sosiaalietuuksia ja -palveluja, jotka heidän oikeuksiinsa kuuluvat.

Mimosa Hedberg kuvattuna Nepalissa hankevierailulla. Kuva: Sabrina Dangol

Kouluihin sänkyä, tuella opintoihin ja työhön kiinni

Surkhetin työmatkalla pääsin tapaamaan ja haastattelemaan lukuisia kummioppilaitamme. Tapasin myös Forward Looking -järjestön osaavaa paikallistiimiä heidän toimistossaan. Heidän työntekijänsä, kenttäohjelmavastaava Raju Lamichhane, sosiaalinen mobilisaattori Thir Kumari Tamang sekä itsekin vammainen työharjoittelija Jamuna Rawal tekevät tärkeää työtä haastavissa olosuhteissa.

Forward Lookingin työntekijöitä Surkhetin toimistolla: Raju Lamichhane, Thir Kumari Tamang ja Jamuna Rawal. Kuvat: Mimosa Hedberg

Forward Looking työskentelee Lähetysseuran tuella kolmessa eri kunnassa Surkhetin alueella. Heillä on tällä hetkellä alueella 58 vammaista kummituettavaa – luku pieneni vastikään 64:stä, koska osa on valmistunut hiljattain ja työllistynytkin. Lamichhane tiesi kertoa minulle, että yksi valmistuneista, näkövammaisen nuori nainen, oli vastikään työllistynyt haluttuun valtion työhön.

Opiskeluun annettavien kummitukien lisäksi Forward Looking tukee vammaisia ihmisiä monilla muilla tavoin, esimerkiksi starttirahoilla pienten bisnesten perustamiseen

ja pyörittämiseen: tämä voi olla pienen teepuodin pitämistä, vuohenkasvatusta tai kasvien viljelyä. Järjestö tarjoaa tuellamme myös erilaisia koulutuksia vammaisille henkilöille, kuten vaikkapa tietokonetaitoja tai englannin kielen tunteja.

Lisäksi Forward Looking tukee kahta julkista peruskoulua Surkhetin alueella. Vierailin toisessa koulussa, joka on suunnattu pelkästään kuuroille oppilaille. Julkisissa kouluissa tarpeet ovat suuria: koulun majatalossa asuville oppilaille ei ole tarpeeksi sänkyjä, koulumateriaalit ovat puutteellisia ja kouluruoan ravitsemuksessa on parannettavaa. Kummituella oppilaat saavat nukkua kunnon sängyissä, syödä ravitsevaa ruokaa kuten kananmunia ja hedelmiä sekä juoda maitoa. Lisäksi erilaisia vammaisille suunnattuja oppimateriaaleja tarjotaan heidän käyttöönsä opintojen helpottamiseksi.

Forward Looking tekee työtä myös paikallisen radio-aseman kanssa, jotta tietoisuus vammaisten ihmisten oikeuksista ja asemasta leviäisi Länsi-Nepalissa laajemminkin. Tähän työhön on saatu jopa paikallispäättäjiä mukaan.

Sokean Bishnan kuulumisia

Bishna Mahatara Chhetri, 23, on yksi tuellamme opiskelevista kumminuorista. Hän opiskelee Surkhetissa opettajaksi neljättä vuotta. Hän haluaa valmistua lähitulevaisuudessa, saada valtion opettajan pestin ja opettaa yhteiskuntatieteitä. Tämä olisi melko harvinainen urapolku vammaiselle ihmiselle syrjäisessä Länsi-Nepalissa, jossa vammaisille ihmisille ei ole ollut tarjolla koulutusta tai heitä on jopa piiloteltu kodeissa.

Bishnan molemmat vanhemmat ovat kuolleet. Hän kertoo avoimesti, että isä oli alkoholisti ja kuoli, kun Bishna opiskeli vasta 8. luokalla sydänkohtaukseen. Äiti menehtyi kolme vuotta sitten koronan aikaan, mikä oli nuorelle naiselle iso menetys. Äiti kärsi astmasta, eikä sairaalassa ollut pandemian takia lisähappea saatavilla ajoissa.

Bishnan veli otti hänet elätettäväkseen, mutta nyt nuori nainen elää ja opiskelee itsenäisesti ja unelmoi tulevastakin. Veljeen hän pitää enää vain vähän yhteyttä, he soittelevat enää harvoin. Kotina on nyt pieni vuokrahuone, jota hän vuokraa paikalliselta perheeltä. Bishna on kuitenkin tyytyväinen, sillä hänellä on pienessä huoneessa pieni keittoliesi sekä sänky. Täällä hän keittää meille makoisat nepalilaiset kertoessaan elämästään.

Sokea Bishna Mahatara Chhetri, 23, saa korkeakouluopintoihinsa kummitukea. Kuva: Mimosa Hedberg

Bishna näyttää mallia pistekirjoituksessa. Tarvikkeet hän on saanut kummituella. Kuva: Mimosa Hedberg

Bishna saa Forward Looking -järjestöltä 5000 rupiaa kuukaudessa (noin 34 euroa) sekä opiskelumateriaaleja, kuten pistekirjoitustarvikkeita, muistitikun ja laitteen, jolla hän voi kuunnella audiokirjoja. Bishna kertoo minulle, että vammaisten nuorten asema ei ole edelleenkaan Nepalissa helppo: ”Maaseudulla ihmiset ajattelevat yhä, että vammaisuus on itse aiheutettua, että se on kirous. Kaupungeissa tämä on vähentynyt. Yhä ihmiset sanovat välillä minulle ilkeitä asioita vammaisista ja minun pitää lohduttaa itse itseäni.”

Bishna rakastaa teknologiaa ja siitä oppiminen tekee hänet iloiseksi. Hän haluaa sekä hyväksi opettajaksi että myös unelmoi eettisen hakkerin urasta. Nepalissa hän haluaisi muuttaa infrastruktuuria niin, että esimerkiksi rakennukset olisivat saavutettavia kaikille, myös vammaisille ihmisille. Lähipankin konttori sijaitsee 3. kerroksessa, mikä on monelle vammaiselle todella hankalaa, eivätkä ystävät pyörätuolien kanssa pääse sinne itsenäisesti kulkemaan.

Bishna on aktiivinen vammaisten ja sokeiden ihmisten puolesta puhuja: hän toimii nuorten sokeiden paikallisjärjestön johtoryhmässä. Hän kouluttaa myös nuoria lisääntymis- ja seksuaalioikeuksista.

Vaikka elämä sokeana

Länsi-Nepalissa ei ole helppoa, hymyilevästä Bishnasta paistaa tekemisen meininki. Hän on ylpeä, että on vammaisena naisena päässyt kaupunkiin opiskelemaan ja odottaa innolla myös hyppyä työelämään.

”Kotikylässäni ihmiset eivät kohdelleet minua armollisesti, mutta nyt olen ylpeä, että voin tehdä asioita itsenäisesti.” Tämä tarkoittaa esimerkiksi opiskelua, äänikirjojen kuuntelua ja mobiilipelien pelaamista.

Eläimiä rakastava nuorukainen vuorilta

Tapasin myös 16-vuotiaan Harkan, joka on alun perin kotoisin Nepalin pohjoisimmista kolkista, syrjäiseltä Humlan vuoristoseudulta. 8-vuotiaana Harka kaatui pelloilla kulkiessaan ja hänen toinen jalkansa vammautui.

”Äitini oli mennyt kauemmas vuokratöihin muiden pelloille ja olin yksin. Tipuin korkealta rinteessä sijaitsevalta pelloilta alas. 12-vuotiaana loukkasin jalkani uudestaan, kun olin yksin metsässä paimentamassa vuohia.”

Bishnan vuokrahuone, josta on noin 15 minuutin kävely kouluun. Kuva: Mimosa Hedberg

Ja vammasta tuli pysyvämpi – nyt kävely on vaivalloista ja etenkin alamäet ovat haastavia. Sairaala sijaitsi päivien matkustamisen päässä ja hoidot olivat hyvin kalliita vähävaraiselle perheelle. Harkan isä rakentaa taloja eikä omista maata, mikä on Nepalissa tärkeä vaurauden merkki.

”Vammaisia kohtaan asenteet ovat yhä vaikeat. Koulussa 7. luokalla opettaja sanoi minulle, että minulla ei ole tulevaisuutta, koska en pysty edes kävelemään kunnolla. Ihmiset ajattelevat, ettei vammaisilla ihmisillä ole arvoa. He eivät voi opiskella, eikä heillä ole tulevaisuutta.”

Harka, 16, opiskelee eläintieteitä. Hän vammautui 8-vuotiaana vuoristossa eikä köyhällä perheellä olisi muuten varaa kouluttaa poikaansa. Kuva: Mimosa Hedberg

Harka muutti kuitenkin perheensä luota Humlasta Surkhetin kaupunkiin ja opiskelee nyt kummituellamme eläintieteitä diplomiopinnoissa. Forward Looking maksaa hänen lukukausimaksunsa, muuten Harka ei pystyisi opintoja suorittamaan perheen taloustilanteen takia. Perheeseen kuuluu kaksi muuta sisarusta vanhempien lisäksi. Myös pikkusiskolla on liikuntavamma syntymästä eikä hän pysty lainkaan kävelemään.

Ramesh haluaa julkishallinnon töihin, vaikka polku vammaiselle ihmiselle ei ole helppo. Kuva: Mimosa Hedberg

Harka rakastaa eläimiä ja haluaa siksi opiskella niiden hoitoa. Hän kertoo pitävänsä kovasti opinnoistaan, vaikka joutuukin asumaan kaukana perheestään. Opinnot ovat hyvin käytännönläheisiä: Harka on oppinut eläinten rokottamista ja yleisten tautien lääkitsemisestä. Hän on päässyt myös maatilavierailuille. ”Pidän erityisesti lehmistä, vuohista, puhveleista ja jakeista”, Harka kertoo – ja lisää, että nämä ovat viljelijöille erityisen hyödyllisiä toimeentuloa ajatellen.

Harka tietää, että ihmiset syrjäseuduilla kuten Humlassa saavat harvoin vastaavia tietoja ja koulutusta. Siksi hän haluaa oppia pitämään eläimet terveenä ja auttaa ihmisiä näillä syrjäisillä asuinalueilla. Ja sitten hänellä on vielä yksi toive:

”Toivoisin, että vammaisille ihmisille riittäisi töitä Nepalissa, heidän omien taitojensa mukaan.”

Motivoitunut perheenisä

Ramesh Kumari Sijapati, 31, ei ole elänyt helppoa elämää. Kun hän oli vain 2-vuotias elämänsä aloittava taapero, tämän isoäiti kantoi poikaa ja kaatui. Tämä aiheutti pienelle vakavan vammautumisen. Poika vietiin sairaalahoitoon, mutta paljoa ei ollut tehtävissä liki 30 vuotta sitten Länsi-Nepalissa: Ramesh kasvoi ilman jalkojen

Ramesh unelmoi Nepalista, jossa liikkuminen paikasta toiseen olisi helpompaa vammaisille ihmisille. Kuva: Mimosa Hedberg

toimintakykyä. Kädet ovat jääneet myös lyhytkasvuisiksi ja mies tarvitsee pyörätuolia liikkumiseen.

”Elämäni on ollut täynnä haasteita”, Ramesh sanoo. ”Perheenjäseneni kantoivat minua pienenä kouluun, jotta pääsin opiskelemaan.”

Löytyy elämästä myös toivon pilkahduksia, kuten Bhawana-vaimo ja 3-vuotias Supriya-tytär. Kun saavumme Rameshin perheen vuokrahuoneeseen kotivierailulle, on mies juuri hakemassa lastaan päiväkodista. Perhe asuu yhdessä Surkhetissa pikkuruisessa huoneessa. Ramesh suorittaa maisteriopintojaan liiketaloudesta. Hän saa kuukausittaista kummitukea opintojensa suorittamiseen sekä erilaisia oppimateriaaleja. Mies unelmoi työstä julkishallinnossa opinnoista valmistuttuaan – se vaatii Nepalissa tiukkojen kokeiden läpäisyä, mutta mies on motivoitunut yrittämään. Hän käy koetta varten erityistä valmistavaa kurssia.

Hän pitää vammaisten asemaa maassa yhä heikkona ja kokee välillä suullista halveksuntaa: ”Tarvitsemme lisää järjestöjä, jotka tekevät vammaisten ihmisten parissa työtä ja parantavat tietoisuutta vammaisten ihmisten oikeuksista.

Vammaiset ihmiset tarvitsevat lisää opintomahdollisuuksia sekä saavutettavaa infrastruktuuria.”

Ramesh toivoo omistavansa tietokoneen, jotta voisi helpommin suorittaa opintojaan. Keskustelumme päätteeksi huolehtiva isä lähtee hakemaan tyttärelleen makeisia lähipuodista.

Lämmin kiitos sinulle tuestasi Nepalin vammaisille lapsille ja nuorille!

Sinun avullasi tukea saavat esimerkiksi kahden peruskoulun oppilaat Surkhetin alueella ja nämä opintojaan jatkavat nuoret. Ilman sinun tukeasi opintojen jatkaminen ei olisi monille mahdollista.

Työ vammaisten lasten ja nuorten hyväksi Nepalissa jatkuu, mutta 2026 alkaen tukesi ohjataan perille Lasten Pankin kautta. Saat jatkossakin säännöllisesti kuulumisia Nepalin vammaisten lasten ja nuorten parissa tehtävästä työstä ja lisäksi kuulet lasten uutisia eri puolilta maailmaa. Lähetysseura tukee lapsia ja nuoria Afrikassa, Aasiassa, Latinalaisessa Amerikassa ja Lähi-idässä. Syksyn kummikirjeen yhteydessä saat tarkempaa tietoa tulevasta muutoksesta. Sinun ei tarvitse tehdä mitään toimenpiteitä, mikäli haluat tukesi jatkuvan maailman lasten hyväksi.

Kummiasioissa sinua palvelee
lahjoitukset@suomenlahetykseura.fi
puh. 040 132 6367